TRABZON ŞEHİR TİYATROSU

ZAMAZİNGO

YAZAN: AZİZ NESİN

1.Oyuncu:Dilimizin zengin olmadığını söylerler. Ben o kanıda değilim. Bizim dilimiz çok zengindir. Belki dilimizdeki kelime sayısı azdır. Ama siz kelimelerin azlığına çokluğuna bakmayın. Bir kelime kaç anlama geliyor, ona bakın. Bizim kelimelerimiz " istediğin yana çek uzat" denildiği gibi , lastiklidir. Örneğin, şu "zamazingo" kelimesini ele alalım.

2.Oyuncu: Kelimenin kökü Yunanca mıdır, Latince midir, Frenkçe midir bilmem... Kimileri buna zavazingo da der , ki çok zengin anlamlı bir kelimedir. Bir kişi " zamazingo" yu öğrendikten sonra başka hiçbirşey bilmese de, her konuda yetkiyle, bilgiyle konuşabilir. Bunu örneklerle açıklamak istiyorum.Geçen gün dolmuşta gidiyoruz, araba birden zınk diye yol ortasında durdu. Şoför, söverek indi. Motoru kurcaladı, çalıştıramadı, sinirlendi, yoldan geçen bir arabayı çevirdi. Şoförüne:"Yaa şu zamazingonu versene." dedi. Öbür şoför, bizim şoföre zamazingoyu verdi. Bizimki biriki uğraştı, motor çalıştı. Sonra zamazingoyu geri verdi, oldu bitti.

3.OYUNCU: Bir gün akşamüstü bir arkadaşımı yolda yabancı bir kadınla gördüm. Yavaşça: "Kim bu kadın?" dedim."Bizim zamazingo. . . " dedi." Nereye gidiyorsunuz?"

"Doktora götürüyorum, zamazingosu için..." Kadında bozulan zamazingonun, mide mi, bağırsak mı, dalak mı olduğunu artık sen bileceksin.

4.OYUNCU: Gene bigün rakı sofrasındayız. Arkadaşlardan biri, karşısındakine,"Versene şu zamazingoyu!" dedi.Arkadaş, tirbuşonu uzattı. Bakın ama: İngiliz anahtarı, hovardalık edilen kadın, yeri bilinmeyen hastalık, tirbuşon, hepsi zamazingo. Bununla da kalmıyor.

2.OYUNCU: Dün gece bir yerde topluca oturuyorduk. Hepsi de aydın kişilerdi. Herkes, memleketin nasıl kalkınacağını kendine göre açıklıyordu. Biri,

1.OYUNCU: Önce şu zamazingo işi çözümlenmeli.....

2.OYUNCU: ..dedi. Evet dediler. Zamazingonun ne anlama geldiğini benden başka herkes anlamıştı. Yavaşça "Yahu zamazingo işi nedir?" diye birini kulağına eğilip sordum,

4.OYUNCU: Şeriat..

2.OYUNCU: dedi.. öbürüne sordum,

3.OYUNCU: Enflasyon

2.OYUNCU: dedi.. Üçüncüsü,

1.Oyuncu:Güneydoğu sorunu..

2.OYUNCU: dedi.. Birtanesi de " - İşkence.. " dedi.

4.OYUNCU: Evet. Yani işte bu söylenişi babafingoya benzeyen zamazingo gerçekten çok önemli bişeydir.

3.OYUNCU: Ne yapıp, ne edip, yetkililer şu zamazingoyu ele almalı, bir yola koymalıdırlar.

1.OYUNCU: Ama zamazingo nedir?

2.OYUNCU: Deyin ki özgürlük.

4.OYUNCU: Deyin ki demokrasi.

3.OYUNCU: Ya da ingiliz anahtarı.

1.OYUNCU: Tirbuşon.

Koro: Her ne ise, ama artık şu zamazingo düzeltilmeli. Mutlaka düzeltilmeli, mutlaka.

MERHABA

Koro: Sayın bayanlar baylar, merhaba ! Sayın olmayan bayanlar baylar , sizlere de merhaba !

4.OYUNCU: Bindiği dalı kesenler, öksürüğe göre esenler, çabuk kırılıp küsenler merhaba ! Neredesin ,bir şu dağın ardında kalan umudum ; Merhaba !

2.Oyuncu: Merhaba bal börek, merhaba zehir zemberek!

3.Oyuncu: Batı kafalı-doğu gövdeli, doğu kafalı-batı gövdeli, aralarında ki sandalye dalaşmalarını halka yurtseverlik, özgürlük savaşı diye gösteren politika cambazları, ey tükürdüğünü yalayan, ey her kapıyı açan yalan dolan, merhaba!

Koro :(Müzik) Konuşurken mangalda kül bırakmayanlar, halka talkım verip kendileri salkım yutanlar, dönme dolaplar, çarkıfelekler, rüzgar gülü, sayın dönek, bay fırıldak , yüksek sosyete , alçak sosyete , orta yerde iki arada bir derede kalanlar , ilericiler , gericiler , övüngenler , sürüngenler , ben demiştimciler , neme gerekirciler , hepinize merhaba !

1.Oyuncu: Aslanın ağzındaki ekmek , kendinden başkalarına yarayan emek , zemzemden çok daha kutsal alınteri , göz nuru , gözümün nuru ,canım efendim merhaba!

Koro : Tatlı dille söyleşeceklerim , diş dişe ,göz göze dövüşeceklerim ,canlarım, ciğerlerim, Merhaba !

2.Oyuncu: Yiğitlikte gemi aslanı, ödleklikte tarla sıçanı, kahpelikte eşi olmayan, düşene tekme vuran, kalkmışa elpençe duran, gidene ağam diyen, gelene paşam diyen, bu gün dünden alasın, evet efendim, sepet efendim, ne buyurulur efendim, efendinin dalkavuğu, yiğitliğin harman olduğu yerden çıkanlar, kahpeliğin yasa olduğu yerde bitenler , Merhaba!

4.Oyuncu: Alinin başından, velinin başına.

3.Oyuncu: Velinin başından Alinin başına geçirilen külah

4.Oyuncu: Tek sigortamız maşallah.

3.Oyuncu:Tek umudumuz iyi olur inşallah.

Koro : Merhaba!

4.Oyuncu: Alicengiz oyunu, Politikamız köşe kapmaca oyunu, ilkemiz körebe oyunu, toplumsal adalet uzuneşek oyunu, hayatımız birdirbir oyunu, "alttan verir samanı, üstten çıkar dumanı, çattı mattı kaç çattı." hesabımız işte bu, merhaba evdeki hesabı çarşıya uymayanlar, Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olanlar, dokuz köyden kovulup onuncu köyü arayan yoldaşlarım merhaba! Merhaba ulan kör kadı, anamızı belleyen kör kadı, merhaba!

3.Oyuncu: Armudun sapı var,

2.Oyuncu: Üzümün çöpü var,

1.Oyuncu: Estekti köstekti,

4.Oyuncu: Yan yattı, çamura battı,

2.Oyuncu: Çeri var çöpü var,

1.Oyuncu: Korkaklığımıza, hayınlığımıza uydurduğumuz pis bahaneler merhaba!

2.Oyuncu: Ey olmayan ayranımız içmeye, atla giden çeşmeye merhaba!

1.Oyuncu: Ayaklarını yorganlarına göre kısaltanlar, yorganlarını ayaklarına göre uzatanlar, ey büyüklerin kerametli üfürüğü merhaba!

3.Oyuncu: Atı alıp Üsküdar'ı geçen, parayı verip düdüğü çalan, arabasını dağdan aşıran, düz ovada yolunu şaşıran merhaba! Dişini sıkan, kemeri kısan dargelirli merhaba!

2.Oyuncu: Ey enseler,

1.Oyuncu: Ey gerdanlar,

4.Oyuncu: Ey ölçüyü kaçıran göbekler,

3.Oyuncu: Ey hesabı şaşıran bolgelirliler,

Koro : Merhaba!

1.Oyuncu: Yüzyıllardan beri bir türlü dolduramadığımız incir çekirdeği, dam üstünde saksağan,

Koro : Uyan artık heey Üsküdar'da sabah oldu, merhaba!

4.Oyuncu: Gözünün üstünde kaşın var dedirtmeyenler, güneşe karşı işetmeyenler, üstü bıyık altı sakal diye tükürtmeyenler, iki ucuyla ortası pis değnekler, Mersin'e diye tersine gidenler, el dokunulmayan zülfiyar merhaba!

3

2.Oyuncu: Uyuntular, mıymıntılar, sünepeler, süprüntüler, iyiler kötüler, hem iyi hem kötüler, kısaca bizler, harman olduğumuz kişiler, merhaba!
Koro : Nerdesin ey sağduyu, sesimi duyar mısın ey özgürlük merhaba!
3.Oyuncu: Yurdumun ağaçsız toprakları, topraksız ağaçları, insansız topraklarım, topraksız insanlarım, gözyaşlarım bu ağrılı yürek, bu sızılı baş, kanımı yakan ataş, merhaba!
2 Oyuncu: İçimdeki özlem, yüreğimi dağlayan bu acı gözlem merhaba! Merhaba bize gülen balıklar, akıl veren alıklar merhaba!
1.Oyuncu: Kardaşlarım, bacılarım, emmilerim, yiğenlerim, koç yiğidim, uyuz itim, sağı sayrısı, yok sözümün ayrısı hepinize merhaba!
4.Oyuncu: Merhaba özgürlük savaşında yaralanıp yitenler, merhaba bu yolda dökülüp bitenler, merhaba!Merhaba söylenememiş en güzel söz, merhaba güzel yarınlar, merhaba gelecek aydınlar merhaba!
Koro:İşte girdik alana, selam verdik dört yana, sözümüz anlayana, eyy kutsal zamazingo merhabalar, merhaba...
EN GÜZEL SERMAYE...
1.OYUNCU: Bu konuşmamızda, özel sermayenin, memleketin kalkınmasındaki rolü üzerinde durmak istiyoruz. Tarihimizde ve geleneğimizde serbest ticaretin çok eski ve önemli bir yeri vardır. Doğunun büyük bilgini ve iktisatçılarının en derini olan İbni Keramet Deruni, daha Adam Smith'den üçyüz yıl önce, Arapça olarak kaleme aldığı "Mafiş Gırgır, İlla Mangır" adlı eserinde "Ahz ü ita carcar ve elkasibi tüccar" buyurmuşlardır. Tabii ne demek istediği açıkça anlaşılıyor. Adam Smith'in, İbni Deruni'nin bu eserinden yararlanarak ve onun etkisinde kalarak "Her türlü ticaret, serbesttir rezalet!" diye özetlenebilecek olan ekonomik sistemini kurduğu bilinmektedir.
Adam Smith şöyle demiştir: "Lesse passe lesse fer, tre joli transfer!" Yani Türkçesi "Bırakın ziftlensin, boşver zıkkımlansın!" demektir.18. yüzyıl sonlarında, 1723-1790 tarihlerinde yaşamış olan Adam Smith İskoçya'da doğmuştur. İskoçyalıların dünyanın en mıh etti insanları olduğu bilinir. İşte bu nedenle İskoçyalı Adam Smith'in de bir iktisatçı olması gayet tabiidir. Nasıl Bolu'dan ünlü aşçılar yetişirse, İskoçya'dan da büyük iktisatçılar yetişir.
Adam Smith 1746 da liberalizmin temel kitabı olan "Lö Röşerş sür la natür e la koz dö la patakoz" adlı kitabını yazmıştır. "Milletlerin mangırı bulmak ve küpü doldurma yolları" adlı bu kitabıyla klasik liberalizmin babası olan Adam Smith, bugünkü özel sermayenin de aile dostu, genç özel sermayecilerin de beybabası sayılır.
"Bırak yapsın! Tutma geçsin! Koyver olsun!" demek olan liberalizmin esaslarını şöyle özetleyebiliriz:
1- İşbölümü: Yorganını ayağına göre değil, ayağını yorganına göre uzat. Çizmeden yukarı çıkma!
2- Rekabet: İlerlemenin tek yolu rekabettir. Rekabetle Karabet'i birbirine karıştırma.
3- Her koyun kendi bacağından asılır. Her öküz kendi boynuzundan çekilir. Herkes kendi paçasını kurtarsın.
4- Kılıç kuşananın, iş becerenindir. Becerebilene aşkolsun.
5- Gemisini kurtaran kaptan. Kör eline geçirdiğini sever.
6- Zengin, arabasını dağdan aşırır, yoksul düz ovada yolunu şaşırır.
7- Parayı seven düdüğü çalar. Arkasına güvenen borazancı başı olur.
8- Hak değirmende bulunur. Altta kalanın canı çıksın!

Adam Smith, ortaya koyduğu bu ilkelerle, en güzel sermayenin özel sermaye olduğunu isbat etmiş bulunuyor.
Biz bugün, özel sermayenin yerlisini, yabancısını ayırt etmemeliyiz. Çünkü yabancı sermayenin desteğine de ihtiyacımız vardır. Yabancı sermaye ile düzelebiliriz ve batı medeniyeti yoluna düzülebiliriz.

4

SAKIN ALMA

3 OYUNCU: Ahmet, ne öğrendiyse askerlikte öğrendi, ama tam öğrendi: okumasını, yazmasını, telefon etmesini, her şeyi...Terhis oldu. Bir zaman köyünde Ahmet Çavuş diye çağırıldı. Sonra köyü bıraktı, İstanbul'a geldi. Ahmet Efendi olmuştu. Sonradan Ahmet Efendiliği de Bey'liği de bıraktı, Ahmet Beyefendi oldu. İstanbul'da iki yıl kalıp, bir de Avrupa gezisi yaptıktan sonra Sayın Bay Ahmet oldu. Sayın Bay Ahmet bir işi için Ankara'ya gitmişti. Ankara'da ki işini yaptı. Hastaneler satınalma komisyonuna bin sandık marmelat satacaktı. Şöyle böyle bu işin kazancı altmış yetmiş bin lira tutuyordu. Hastanelere marmelat satmak isteyen kendisinden başka daha dört firma vardı. Bunlardan birinin sahibi Ahmet Bey'e, aradan çekilmesi için on bin lira teklif etti. İkinci firma on iki bin verdi. Öteki firmanın sahibi:"Onbeş bin!"
4.OYUNCU: Bilader, ben gatagulli yapmam, namısım elvermez.
3.OYUNCU: Aman Ahmet Bey katakulli bunun neresinde, parayı peşin peşin vereceğiz.
4.OYUNCU: Peşin vireceğinize ses itmiyom, velakin gatagulli yapamam.
3.OYUNCU: İyi ama Ahmet Bey, geçen sefer kuru sebze işinde sana onbeş bini verdik, çekilmiştin.
4.OYUNCU: Gardaşım guru zebze işi başhaa, yaş marmelat işi başhaa...
3.OYUNCU: Neden?
4 OYUNCU: Nideni bu işte. Geçen seferi benim malım fostu. Bu sefer en ekistirasından. Nasıl olsa benim malımı beğenecekler. Malımı satıp temiz para yetmiş bini cibe indirmek varıkene, gatagulli idip gazık yimenin minasebeti ne? Seksen bin virin mi, çekileyim? Virmeğ...Gordün mü bi yol? İnsan gatagulli yapıncak, namısını pislettiğine göre değmeli. O sebepten olmaz.
3.OYUNCU: Sayın Bay Ahmet Satın Alma'nın kendi marmelatını beğenip alacağına yüzde yüz güveniyordu. Yalnız işin bitek zorluğu vardı. Mallardan nümune ertesi gün erkenden İstanbul'daki Satın Alma'ya götürülmeliydi. Sayın Bay Ahmet canı tatlı olduğu için uçağa binemezdi. Trene binse yetişemezdi. Telgraf geç giderdi.
4.OYUNCU: En eyisi tilefon... Möhderem bağyaan, acep gaç dagiga sonra gonuşabilirik?
2.OYUNCU: İki, üç saat sürer.
4.OYUNCU: İki üç sahat mı? Amanıng, essah mı? Bah bi yol bağyaan, beni diğne, hayat memat işi gardaşım. Gozünün elifini yiyyim, ecele vir, yildırım vir, hayat vir. Her gaç paraysa virek canım...
2.OYUNCU: İstanbul'unuz hazır efendim, konuşun.
4.OYUNCU: Ben Ehmet.
1.OYUNCU: Hangi Ahmet?
4.OYUNCU: Gaç Ehmet var lan? Helbet Patıronun Ehmet...Hemi de sen ne demiye tilefonda gendini pirezente etmiyon?
1.OYUNCU: Buyurun efendim.
4.OYUNCU: Gozünü gulağını dört aç, beni iyi diğne...Bi sandık marmelat satın almaya nömone gitçek. Ağnadın mı?
1.OYUNCU: Efendim?
4.OYUNCU: Yarın bi sandık marmelat satın almaya nömone gitçek...
1.OYUNCU: Yarın mı?
4.OYUNCU: Hee, yarın. Zabahnan, irkenden...
1.OYUNCU: N'oooolacak?

4.OYUNCU: Elinin korü olacak.
1.OYUNCU: Köroğlu mu olacak?
4.OYUNCU: Yoh, Köroğlu değel, Battal Gazi olacak...
1.OYUNCU: Kimin ağzı?

5

4.OYUNCU: Beri bah kaatip, ağzından burnundan başlatma beni. Gulağının delüğünü aç, diğne...Bi sandık..
2.OYUNCU: Üç dakika bitti efendim, devam ediyor mu?
4.OYUNCU: İdiyo...Helbet devam idiyo...
1.OYUNCU: Beyefendii...
4.OYUNCU: Kaatiip..
1.OYUNCU:Beyefendii...
4.OYUNCU: Len katip sesimi duymuyon mu? Ne deyi ünneyip duruyon?
1.OYUNCU: Beyefendii...
4.OYUNCU: Kaatiip..Beni diğne oğlum, beni diğne gardaşım, beni diğne gozüm, bi sandık,
1.OYUNCU: Ne sandınız?
4.OYUNCU: Bi sandık...
1.OYUNCU: Siz sandınız mı? Siz ne sandınız?
4.OYUNCU: Seni adam sandım.
1.OYUNCU: Madam mı?
4.OYUNCU: Madamı bırak.
1.OYUNCU: Nereye bırakayım?
4.OYUNCU: Tövbee...oğlum, bırak onu...Bi sandık..
1.OYUNCU: Siz sandınız.
4.OYUNCU: Şincik yöreğime inecek.
1.OYUNCU: Böreğinize mi?
4.OYUNCU: Yöreğime lan...
1.OYUNCU: Böbreğinize mi? Kim inecek?
4.OYUNCU: Çüüş, dangalak! Lan benim böbreğim niyet guyusu mu? Bizim marmelatlar var ya...
2.OYUNCU: Efendim, görüşmeniz bitti.
4.OYUNCU: Bitmedi bağyan bitmedi.
2.OYUNCU: Uzatayım mı?
4.OYUNCU: Uzat canım.
2.OYUNCU: Veriyorum.
4.OYUNCU: Vir...Kaatip... Bay Katip...
1.OYUNCU: Buyrun.
4.OYUNCU: Sesimi duyyon mu?
1.OYUNCU: Gelip gidiyor.
4.OYUNCU: Kim gelip gidiyo?
1.OYUNCU: Sesiniz bir azalıp bir çoğalıyor.
4.OYUNCU: Satın alma...
1.OYUNCU: Duyulmuyor, gelmiyor sesiniz.
4.OYUNCU: Allah Allah... Seninki geliyo da benimki niden gelmiyo? Bu cenebet gidiş geliş değel mi?
1.OYUNCU: "Cenabet" dediğinizi duydum efendim.
4.OYUNCU: Gozel bir laf ossa duyman. Katip, gulak vir gardaşım. Beri bah bi yol... Bi sandık marmelat... Ağnadın mı?

1.OYUNCU: Anladım efendim.
4.OYUNCU: Ağnadınsa tekrar it!
1.OYUNCU: Bir sandık muamelat...
4.OYUNCU: Tüh.. Bire oğlum ne mamelatı? İresmi devayirmi bu?
1.OYUNCU: Cevahir mi dediniz?

4.OYUNCU: Çatadanak çatlayacağım.
1.OYUNCU: Çatana mı?
4.OYUNCU: Kaatip... Katip..
1.OYUNCU: Beyefendi..
4.OYUNCU: Bah bi yol. Tigatli ol. Tilefonda bi laf ağnaşılmazsa niderdik? Kelime be kelime hicelerdik. Değel mi?
1.OYUNCU: Hecelerdik efendim.
4.OYUNCU: Bah şincik heceliyom. Diğne!
2.OYUNCU: Görüşmeniz doldu.
4.OYUNCU: Ne çabıh?
2.OYUNCU: Dördüncü üç dakika. Kesiyorum.
4.OYUNCU: Kesme. Gurban olayım kesme. Ocağına düştüm, kesme. Batıyom be. Eğerlim kesersen battım. Üç tagiga değel, üç sahat gonuşacağım. Ücreti her neyise vireceğim.
2.OYUNCU: Devam edin.
4.OYUNCU: Kaaatip... Ellovv..
1.OYUNCU: Buyrun.
4.OYUNCU: Heceliyom. Eyi diğne. Eline kahatı galemi al, yaz. Bi...
1.OYUNCU: Biz.
4.OYUNCU:Biz değel... Frenkçesi ön, İngilizcası van, Türkçesi bir...
1.OYUNCU: Evet.
4.OYUNCU: Sandık...
1.OYUNCU: Sandınız.
4.OYUNCU: Yoh.. Sanmadık. Heceliyom. Salatalığın "se" si.
1.OYUNCU: Kimin sesi?
4.OYUNCU: Salatalığın.
1.OYUNCU: Galatalının mı?
4.OYUNCU: Salata oğlum, salatalık, yani hıyar... Hıyar yok mu?
1.OYUNCU: Var efendim.
4.OYUNCU: Eferüm. Hıyarın... yani salatalığın "se" si.
1.OYUNCU: Salatalığın sesi... yanlış anlamıyorum ya...
4.OYUNCU: Yağnış değel... Salatalığın "se" si. Yazdın mı?
1.OYUNCU: Yazdım.
4.OYUNCU: Ayu'nun "a" sı...
1.OYUNCU: Kimin ağası?
4.OYUNCU: Ayu be...
1.OYUNCU: Ayı mı?
4.OYUNCU: He ya...Dağdaki bildiğin ayu... Ayu'nun "a" sı...
1.OYUNCU: Ayının ağası.
4.OYUNCU: Eveeet, şincik yaz "Ne"...
1.OYUNCU: Ne?

4.OYUNCU: Evet "ne" yaz.
1.OYUNCU: Ne yazayım?
4.OYUNCU: Tamam. Elifbadaki "ne".
1.OYUNCU: Ne bağı?
4.OYUNCU: Elifbağı.

7

1.OYUNCU: Efendim?
4.OYUNCU:"Ne" be. "Ne". Nanenin "ne" si.
1.OYUNCU: Hanenin nesi?
2.OYUNCU: Tamam efendim.
4.OYUNCU: Tamam değel... Guççük hanım, zettaliğinizden bi iricada bulunsam. Hedayası her neyse virrim. Şu haberi bizim katibe virir misiğiz?
2.OYUNCU: Meşgulum, hem de yasaktır, veremem. Görüşmenizi üç dakika daha uzatıyorum.
4.OYUNCU: Katip...
1.OYUNCU: Buyrun.
4.OYUNCU: Lan oğlum, bağyan virmedi, yassahmış, ben viriyom. Bi sandık yazdın değel mi?
1.OYUNCU: Yazdım.
4.OYUNCU: Satın Alma...
1.OYUNCU: Almam...
4.OYUNCU: Ne alman?
1.OYUNCU: Satın almam.
4.OYUNCU: Sen değel be! Satın Alma, diyom.
1.OYUNCU: Evet, sakın alma diyorsunuz.
4.OYUNCU: Yahu gardaşım...
3.OYUNCU: Sayın Bay Ahmet'le katibi telefonda iki saatten fazla konuştular. Sayın Bay Ahmet işin olduğuna, bir tahtada yetmiş bin kazandığına sevinçli idi. Ertesi gün Haydarpaşa Garında Sayın Bay Ahmet'i, katibi karşıladı.
4.OYUNCU: Bay katip, tilefonda didiğimi yaptın mı?
1.OYUNCU: Yaptım.
4.OYUNCU: Eferüm. Bi sandık marmelatı Satın Alma'ya gotürdün demek?
1.OYUNCU: Yooo... Siz bana, "sandığım gibi olmadı, hıyar ağasının sesi çıkmadı. Muamelat uzun sürdü, aman sakın alma!" demediniz mi?
4.OYUNCU: Getti bizim yetmiş bin gayme, heç mi değel, gatagulli yapaydım, onbeş bini vuracağıdım. Namıslı işin dadı duzu yok vesselam. Gırh yılın başı bir namıslı iş yapacağdık, o da gısmet olmadı.
BİZE BİŞEY LAZIM
4.OYUNCU: Herşeyden önce şunu bilmeliyiz ki, çağdaş uygarlık düzeyine yükselebilmemiz ve onu geçmemiz için bize ne lazımdır?
2.OYUNCU: Elbet bize bişey lazımdır.
3.OYUNCU: İşte bu şey elde edilmedikçe, başka hiçbişey yapılamaz.
1.OYUNCU: Aslında aydınlar arasındaki anlaşmazlık, bize bişeyin lazım olmadığından değil,
4.OYUNCU: Bize lazım olan şeyin, nasıl bişey olduğu noktasından doğmaktadır.
2.OYUNCU: Ki önce hepimiz bize bişeyin lazım olduğu noktasında birleştikten sonra...
3.OYUNCU: Bu bişeyin nasıl bişey olduğunu arayıp bulmak bizler için kolaylaşacaktır.
1.OYUNCU: Asıl memnunluk verecek olan şey de, işte bu şeydir.
4.OYUNCU: Sağcısı, solcusu, ilericisi, gericisiyle bütün aydınların ve halkın bize bişey lazım olduğu konusunda birleşmiş olmaları ne güzel bir milli birlik ve beraberliktir.

2.OYUNCU: Bu, bir bir berabere kaldık demektir.
3.OYUNCU: Şurası bir gerçek ki, bize lazım olan o bişey, her nasıl bişeyse,
1.OYUNCU: İşte o bişeyin nasıl bişey olduğu anlaşıldıktan sonra, artık memlekette bozuk bişey kalmayacak demektir.

4.OYUNCU: Bilindiği üzre herkese ayrı ayrı bişey lazım olduğu gibi, her topluma da ayrı bişey lazımdır.
2.OYUNCU: Bu gerçekten yola çıkarak diyebiliriz ki, tarihimizde nasıl bize bişey lazım olmuşsa, bugün de bize bişey ...
3.OYUNCU: Belkide o şey ve geleceğimizde de aynı şey lazım demektir.
1.OYUNCU: Şimdi akla şöyle bişey gelebilir.
4.OYUNCU: Benim aklıma gelmez ama belki sizin aklınıza gelebilir böyle bişey.
1.OYUNCU: Bize lazım olan şey, acaba nasıl bişeydir?
2.OYUNCU: Onu da açıklayalım..
3.OYUNCU: İşte bu sorunu çözebilirsek ve iş bu sorunun yanıtını da bulabilirsek, geriye hiçbirşey kalmıyor demektir.
4.OYUNCU: Sanırım buraya kadar herşey anlaşılmıştır.
1.OYUNCU: Öyleyse aramızdaki bütün anlaşmazlıkları bi yana bırakarak...
2.OYUNCU: Derin derin düşünmemiz gereken şey, bize lazım olan şeyin nasıl bişey olduğunu araştırmaktan başka bişey değildir.
Koro: Tamam mı?
BİZE BİŞEY LAZIM ŞARKISI
Bize bişey lazım,
Size de mi lazım?
Çok lazımlık bişey...
Aman neme lazım.
Baksana len Kazım.
Bize bişey lazım,
Nasıl bişey ağbey,
Lazımlık mı lazım?
Çalınmıyor sazım,
Açılmıyor ağzım.
Bana lazım değil,
Kazım'a lazım.
Sana lazım değilse,
Ulan bana lazım.
Neden diye sorma,
Açılmıyor ağzım.
Aman neme lazım,
Senin nene lazım...
Hepimize şöyle...
Nasıl bişey lazım?
HAK HUKUK :
4 OYUNCU: Fırsat buldukça size yeni çıkan kitapları tanıtmaya çalışıyoruz. bu elimdeki kitap, İnsan Hakları Üzerine Sözlük. Değerli hukukçularımızdan oluşan seçkin bir kurul tarafından yıllar süren titiz

çalışmalar sonucu meydana getirilmiştir. Bugün burada rasgele bir kaç maddeye göz atarak kitabı tanıtmaya çalışalım:
HAK - Arayanları değirmene gönderirlerse de, bugüne kadar değirmende bile bulan görülmemiştir. Onun için ne olduğu bilinmeyen, adı var tadı yok bir şeydir.

HAK HUKUK - Bu söz insanların diline guguklu saatlerden geçmiştir. Eskiden guguklu saatler vardı. Saat başlarında içinden bir kuş çıkar saat iki ise iki kere, beşse beş kere, dokuzsa dokuz kere guguk, guguk!... Guguk, guguk! diye seslenirdi. İnsanlar guguklu saatin kuşundan bu sesi duya duya " Hak Hukuk" demeye başlamışlardır. Kuş dili insanların diline uymadığından, insanların dili dönmemiş " guguk, guguk" diyecekleri yerde " Hu-kuk, hu-kuk, hak hukuk!" demeye başlamışlardır ki bu yüzden başları pek çok belaya girmiştir.
HAK YOK VAZİFE VARDIR - Ziya Gökalp' in bir manzumesinin bir dizesidir. Bunun üstündeki dize şöyledir : " Sakın hakkım var demeeeee!" dir. Bunun altına şair " Yoksa valideni ağlatırlar." diye yazacakmış ama ölçüyü tutturamadığından " Hak yok vazife vardır." deyip çıkmış işin içinden.
HAY HAAAK - Hacivat perdeye inerken " Hay haaaak!.." diye bağırır. bağırmasıyla Karagöz ensesine bir şaplak indirir. Çoluk çocuk, büyük küçük buna güler geçerler. Oysa bunda gülünecek bişey yoktur. Buna ağlamalıdır. Çünkü her zaman "Hay hak." diyenler enselerine şaplağı yerler. Karagöz bize bunu anlatmak istemiştir. Ama kim anlayacak. Bizde o kafa nerde? Hay Haaaaak!
COP ŞARKISI
Beni bir copum
Aslım Amerikalı benim
Cop sesine kulak verin
Yüzüm karadır benim
Yumuşak görünürüm tamam
Yumuşaklığıma aldanmayın aman
Benden önce meşe odunu kızılcık sopası
Merhamete gelir kırılır
Ama ben kırılmam
Ben bir copum
Aslım Amerikalı benim
Toplananları dağıtan benim
Gençleri ben çok severim
Yumuşak görünürüm tamam
Yumuşaklığıma aldanmayın aman
Usta bir politikacı gibi eğilir bükülürüm ama
Hiçbir zaman kırılmam
Beni bir copum
Aslım Amerikalı benim
Cop sesine kulak verin
Yüzüm karadır benim
"ZAT" HASTALIĞI VE TEDAVİSİ.
3.OYUNCU: "Zat" hastalığı, üç değişik biçimde görünmektedir: " Zatürriye, Zatülcenp ve Zatıali" ... Konumuz olan Zatıali hastalığı, zengin hastalığı denilen hastalıklardandır. Dünyanın her yerinde genellikle yoksullar hastalığa yakalanırken, "Zatıali" hastalığı, daha çok zenginlerde görülür. "Zatıali" hastalığı ancak "Bendeniz" olan ortamda artar, yani, bir insanın "Zatıali" hastalığına yakalanması için,

çevresindekilerin daha önce "Bendeniz" hastalığına tutulmaları gerekir. "Bendeniz" olmayan yerlerde "Zatıali" hastalığı da görülmez.
Her iki hastalık da yalnız "Şark memleketlerinde" üreyen bir mikroptan meydana gelir. Bu hastalık ülkemizde dünya rekoru düzeyindedir.

Gerçekte "Bendeniz" ve "Zatıali" denilen hastalıkların her ikisinin de mikrobu aynıdır. Bu mikrop zengin ve güçlü birinin kanına girerse "Zatıali" , yoksul ve güçsüz birinin kanına girerse " Bendeniz" hastalığı başlar.
Bu mikrop daha çok bir insanın kafa bölgesinde yerleşip üreyerek beyin hücrelerini yer. Mikrop yuvarlak bir yarı daire biçiminde olup, zenginlerin kanına ve beynine yerleşince dışbükey, yani geri kasılmış, yoksulların beynindeyse içbükey, yani öne eğik bir biçim alır.
Çok zaman "Bendeniz" ve "Zatıali" hastalıkları aynı kişide bulunur. Örneğin bu hastalar kendilerinden yoksul ve güçsüzler karşısında "Zatıali" hastalığına tutulurken, kendilerinden zengin ve güçlüler karşısında birden "Bendeniz" hastalığına yakalanırlar.
HASTALIĞIN BELİRTİLERİ.
Zatıali hastalığının ilk belirtileri burunda görülür. Burun yavaş yavaş büyür. Hastalığın had safhasında burun o kadar büyür ki , hastanın resmi çekilirken burnu fotoğraf kartına sığmaz olur ve sonunda hasta tüm burun olur çıkar. Bu döneminde hastaya artık " Zatıali" değil " Zatıdevletleri" denilir. Allah kimsenin başına vermesin, çok antipatik bir ekselans hastalığıdır.
Burun büyümesinden başka hastada bir kasılma, bir gerilme, göğsünü ve göbeğini ileri fırlatma ve kellesini geriye atma halleri görülür. Tetanos olmuştan beter kasım kasım kasılır. Konuşurken karşısındakine değil, duvarlara ve tavana bakar: Açık havadaysa ağaçların tepelerine, bulutlara bakar, ama baktığı şeyi görmez. Çünkü zihni sürekli olarak "hiçbişey" ile meşguldür. Görüş bozukluğu da olur hasta deveyi pire görmeye başlar. Daha çok gezinerek konuşur ve her cümlesinin sonunda nokta yerinde ve satır başlarında "do majör" üzerinden öksürerek gıcık temizleyip dikkati çeker. Konuşurken iki elinin başparmaklarını, yeleğinin kol ağızlarına geçirir. Yeleği yoksa, iki elini pantolon ceplerine sokup, sanki yalnız onda varmış gibi bir yerlerini karıştırırken, reklam olsun diye de bozuk paralarını şangırdatır. O da olmazsa, çok ciddi memleket sorunları konuşulurken ya parmaklarını birbirine geçirip, durmadan başparmaklarını bir birinin çevresinde döndürür ya da ıslık çalarak zincir sallar. Zincir sallamaktan ya da pantolon cebi karıştırmaktan yorulunca ellerini kıçının üstüne bağlar.
"Bendeniz" hastalığı ise, hastada kulakların düşmesiyle belli olur. Hastanın belkemiği, Hacivat' inki gibi eklemli olduğundan durmadan eğilir, bükülür, ezilir. Hastalık ilerledikçe belkemiği büsbütün eridiğinden "Bendeniz" ler ayakta dik, yani adam gibi duramazlar. Konuşurken hastanın bakışları ayakkabısının burnundan hiç ayrılmaz.
TEDAVİSİ
Hastalığın tedavisi hemen hemen olanaksızdır, onun için yakalanmamaya çalışılmalıdır. Zamanla durmadan artan hastalık öldürücü değilse de, insanı insanlıktan çıkarır. Tedavi için bitek yol vardır: "Zatıali" ler kasıldıkça, "Bendeniz" liler büzüldükçe, onlara gayet sert "...tir!" çekerek şok tedavisi yapılmalıdır. Hasta yine de iyi olmazsa, kendi haline bırakıp ölüme terkedilmeli ve böyleleri, özellikle, "Zatıali" hastaları ölünce, gazetelere " yeri doldurulmaz kayıp!" diye yazmalıdır.

MU Nİ ?
3.OYUNCU: Fikri Bey. Pedagog. Dört yıl İsviçre'de, çocuk eğitimi üzerine çalıştı. Sonra altı yıl Amerikan Çocuk Eğitim kurumlarında çalıştı, çocuk eğitimi uzmanı. Özellikle küçük çocukların okul öncesi eğitimleriyle ilgileniyor.

2.OYUNCU: Nasıl bu kadar neşelisiniz. Beyefendi bunun sırrı nedir, bize de öğretin.
4.OYUNCU: Bunun sırrı basit, hiçbişeye kızmayacaksınız. Ben kırksekiz yaşındayım, bu güne kadar hiç kızmadım.
3.OYUNCU: Allah allah...Hiç kızmaz mısınız?
4.OYUNCU: Kızmam...
3.OYUNCU: Bir hakarete uğrarsanız?

4.OYUNCU: Kızmam. Affedersiniz, anama sövseler kızmam. Güler geçerim. Onların terbiyesizliğine veririm.
2.OYUNCU: Kimbilir, siz çocuklarınızı nasıl yetiştirmişsinizdir?
4.OYUNCU: Maalesef...
3.OYUNCU: Nasıl... Sizin terbiye metodunuzla?
4.OYUNCU: Çocuğum yok ki...
2.OYUNCU: Aaaa!... Çocuğunuz olmuyor mu?
4.OYUNCU: Evli değilim.
3.OYUNCU: Hiç mi evlenmediniz?
4.OYUNCU: Hiç..
3.OYUNCU: Beyefendi bekara karı boşaması kolay gelirmiş. Sizinki de öyle, ele talkın verip salkımı yutmak kolay.
4.OYUNCU: Ne oluyor içerde?
2.OYUNCU: Sağolasıca yumurcak yaramazlık ediyor.
4.OYUNCU: Yooo, böyle olmaz, çocuk bu saatte uyuyacak. Uyutmuyorsanız, o da büyüklerin yanında oturacak, getirin çocuğu buraya.
2.OYUNCU: Bildiğiniz gibi değil Fikri Bey, sizi canınızdan bezdirir.
4.OYUNCU: Çocuk kendi haline bırakılmaz. Her an meşgul olunacak. Siz getirin yavruyu.
3.OYUNCU: Bu sizin bildiğiniz çocuklardan değil, bu geceyi hepimize zehir eder.
4.OYUNCU: Siz getirin efendim.
2.OYUNCU: Ben karışmam.
4 OYUNCU: Kendi haline bırakın, uğraşmayın.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Kayık.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Kayık , bak kayık, ne cici kayık.
2 OYUNCU: Şimdi hapı yuttun Fikri Bey, artık sabaha kadar "mu ni, mu ni?" diye sorar, senin de canına tak der.
4.OYUNCU: Çocuklar bu yaşta hep böyledir, durmadan sorarlar. Bu yaşlar, çocuğun dış dünya ile ilişkilerini kurma çağıdır. Bir çocuk ne kadar çok sorarsa, o kadar zeki demektir, memnun olun. Hiç bıkmadan, usanmadan, onların sorduklarına cevap vereceksiniz. Çocuk yetiştirmek kolay mı? Usanmayacaksınız, çocuğun her sorusunu, tıpkı büyük adama anlatır gibi açıklayacaksınız.
3.OYUNCU: Hadi bakalım görelim.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Bu kayık, denizde gider. İşte böyle fış fış fış...
2.OYUNCU: Bilim başka şey, bakın nasıl çocukla hemen arkadaş oldu.
4.OYUNCU: Siz bizimle ilgilenmeyin. Kendi aranızda konuşun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Fırıldak...

1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Bu mu? Bu saat.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Saat.
1.OYUNCU: Yok , yok mu ni?
4.OYUNCU: O mu? O şey, saatin kurulan yeri.

1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O semaver...
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Onun içinde çay pişer. Semaver...
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: Semaverin musluğu.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O şey, semaverin zamazingosu. İşte böyle benim yaptığım gibi çocuğun her sorusuna cevap verilecek.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O... şey... göğüs.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: O göğüs.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: Meme.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Semaver.
1.OYUNCU: Yok, mu ni?
4.OYUNCU: Semaver işte oğlum.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: Semaver dedik ya, semaver işte.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Allah allah, semaverin zamazingosu. Hiç kızılmayacak, çocuk terbiyesinde kızmak diye bir şey yok.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O mu? O bacak.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: Etek.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Baldır.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Baldır oğlum, baldır, ona baldır denir.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Baldır, baldır, baldır. Kızmak yok, sabır işi. Hiç kızmayacaksınız.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Saat.
1.OYUNCU: Mu, mu ni?
4 OYUNCU: Saat be oğlum, saat.
1.OYUNCU: Mu, mu?

4.OYUNCU: Saatin kurulan yeri
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Semaverin şeyi.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Hadi bakayım, sen biraz kayığınla oyna.
1.OYUNCU: Mu ni?

4.OYUNCU: Baldır.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: Göğüs.
1.OYUNCU: Mu ni?
4 OYUNCU: Meme.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O mu, o burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun. Bu-run, bu-run... Anladın mı, o burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun be oğlum, burun be yavrum, burun işte...
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: Baldır dedik ya oğlum. Bacağın üstüne baldır denir. Bal-dır... Baldır işte.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O da burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun, burun, burun. Hiç yılmayacaksınız. Çocuk öğreninceye kadar tekrarlayacaksınız. On kere, yüz kere, gerekirse bin kere... Ta ki, çocuk öğrensin.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Bu-run, bu-run, bu-run.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun yahu, burun işte, basbayağı burun.
1.OYUNCU: Mu?
4.OYUNCU: Burun, burun, burun, burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun, burun yavrum, burun çocuğum, burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun tosunum, burun, ona burun, burun derler.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Bu-run, söyle bakayım, burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun... Burun oğlum. O gördüğün, bu amcanın yüzündeki şey, burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun.
1.OYUNCU: Mu ni?

4.OYUNCU: Burun dedik ya, burun işte.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Aaaaa yeter artık...burun be.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun ulan. Çocuğa hiçbir zaman sert davranılmayacak.
1.OYUNCU: Mu ni?

4.OYUNCU: Burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Öffff.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Burun beee... Allah allah hiç burun görmedin mi sen? Burun işte, burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: İşte o, burun.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Öffff. Çocukla ilgilenmek ister. Kızmak yok, sabır işi. Her sorusuna cevap verilecek.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: O mu, o şey, iskarpin.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4.OYUNCU: İskarpin atkısı.
1.OYUNCU: Mu, mu, mu ni?
4.OYUNCU: O iskarpin atkısının düğmesi.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Bacak.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Kalça. Teyzenin kalçası.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Bacak.
1.OYUNCU: Yok, yok, mu ni?
4 OYUNCU: Saatin bacağı, öfff be, teyzenin zamazingosu işte.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Elinin körü, burun dedik ya.
1.OYUNCU: Mu ni?
4.OYUNCU: Ananın örekesi. Anladın mı şimdi? Mu ni, mu ni, mu ni, mu ni. Mu ni
1.OYUNCU: Ananın örekesi.

SİVAS ACISI

2.OYUNCU: Ben tanırım
Bu bulut bizim oranın bulutu
Hemşeriyiz ne de olsa
Benim için kalkmış ta Sivas'tan gelmiş
Yurdumun bulutu.
Başımın üstünde yeri var.
3.Oyuncu: Dün gece rüyamda
Bir kara kalabalık
Binlerce bağnaz, binlerce yobaz
Başlarında takkeler, sarıklar
Genci yaşlısı

Sakalla bıyık arasından
İstim salar gibi soluyorlar.
Kuduz salyaları akarak.
Ölüm, ölüm diye uluyorlar.
Çepeçevre çember olmuşlar çevremde
Zil çalan etekleri ayaklarına dolanarak.

15

Beni öldürme törenine hazırlanıp
Çevremde dört dönerek
Salyalı sevinç naraları atıyorlar.
4.OYUNCU: Ben bilirim
Bu rüzgar bizim oranın rüzgarı
Hemşerimiz ne de olsa
Benim için kopup gelmiş yayladan
Yurdumun rüzgarı
Kurutsun diye akan kanlarımı
1.OYUNCU: Yok mu bir kurtuluş bir çıkış yolu
Önüm derin bir uçurum
Ardımda dimdik bir yar
Keskin diş diş kayalar
İki yanım bulutlara dayanmış duvar
Yalaz yalaz soluyan kızgın kalabalık
Bir ilkçağ yaratığı gibi homurdanıp
Kusuyor uygarlığa, çağcıllığa kinini
"Ey insan soyu
Dize gel
Bize yalvar"
2.OYUNCU: Ben anlarım
Bu acı bizim ora işi, hançer acısı
Bir ülkedeniz nede olsa
Aynı dili konuşsak da
Anlamayız birbirimizi
Hançerin nakışı
Tanıdım acısından Sivas işi
Ben duyarım, duyumsarım
Bizim oranın sızısı bu
Binip kara bir buluta Sivas ilinden
Sivas rüzgarında uçup gelmiş
Helallik dilemeye
3.OYUNCU: Ah şu yabanıl sürüyü yarıp
Öte yana bir varsam
Gittikçe kuşatıyorlar
Neredeyse tırnakları değecek
Ensemde körükleniyor yalım yalım solukları
Ha tuttular, ha tutacaklar
Kuşatılıp kıstırılmış yaralı bir can gibi

Kalmamıştı hiçbir umarım
4.OYUNCU: Ey yüreğimin onmaz acıları
Ey beynimin dinmez sancıları
Suç ne bende ne de sende
Suç seni karanlıklara gömenlerde
Ne de olsa yurttaşımsın

Kapalı olsada bütün vicdan kapıları yüzüme
Bilmelisin bir yerin var canevimde
1.OYUNCU: İki kolumu açıp iki yanıma
Kanat gibi çırptım kollarımı
Ben dün gece rüyamda
Zümrüdü anka gibi bir kuştum
Öldüm mü, ölmedim mi bilmiyorum
Ama sonsuz maviliklerde özgürlüğe
Uçtum, uçtum, uçtum.
Aşağılarda kalmıştı, duvar, yar, uçurum
Ben hala göklerde uçuyor, uçuyorum.
AHLAK
1.OYUNCU: Ahlak, çok iyi bir şeydir çocuklar. Eğer bir insan ahlaksız olursa çok fena olur.
2.OYUNCU: Öğretmeniiim.
1.OYUNCU: Ne var?
2.OYUNCU: Şu Çetin'e baksanıza.
1.OYUNCU: Susun. İnsan ahlak sahibi olmalı. Ahlakın iyilikleri o kadar çoktur ki... saymakla bitmez. Bir insan ahlaksız olursa çok fena olur.
4.OYUNCU: Ne olur öğretmenim?
1.OYUNCU: Ne olacak, herkes ona ahlaksız adam der. Kötü şeydir ahlaksızlık. Onun için ahlaklı olmalı. Ahlakın iyi bir şey olduğu şurdan da belli ki, okullarda ders diye okutuluyor. Öyle değil mi? Kötü bir şey olsaydı hiç size öğretirmiydik? Sonra ahlak... ne demiştik?
4.OYUNCU: İyi bir şey demiştiniz.
1.OYUNCU: Evet iyi bir şeydir. Neden derseniz, şurdan da belli ki iyi bir şey olduğu, bütün büyük adamlar hep ahlakın iyi bir şey olduğunu söylemişlerdir.
2.OYUNCU: Öğretmeniiiim.
1.OYUNCU: Yine ne var, ne oldu?
2.OYUNCU: Altan'a bir şey söyleyin, arkadan tekmeliyor.
1.OYUNCU: Susun çocuklar. Bakın size kitaptan ahlakın ne olduğunu okuyorum.."Ahlak, toplum kurallarına, gelenek ve göreneklere aykırı davranmamak, kanunlara karşı gelmemek, demektir." Anladınız değil mi? Çevrenizdeki çoğunluk, büyükleriniz ne yapıyorsa, siz de öyle yapacaksınız. Kalk bakayım Sunay, karaborsacılık nasıl bir şeydir?
3.OYUNCU: Çok iyi bir şeydir öğretmenim.
1.OYUNCU: İyi mi?
3.OYUNCU: Tabii. Herkes yapıyor öğretmenim.
1.OYUNCU: O nasıl söz.
3.OYUNCU: Valla öyle öğretmenim. Kasap, bakkal, kömürcü. Bizim bir tanıdığımız var, çok zengin adam, karaborsa yapıyormuş, babam söyledi. Geçende onlara misafir gitmiştik. O adam da bana "Her bir şey ahlakla elde edilir" dedi. Babam gibi ahlaksız adam görmedim.

1.OYUNCU: Sus bakayım... insan babasına...
3.OYUNCU: Tabii... evin kirasını bile veremiyor.
1.OYUNCU: Otur yerine... Çocuklar, hiç bir zaman ahlak kurallarının dışına çıkmayın.
4.OYUNCU: Öğretmenim!
1.OYUNCU: Söyle Ergun.

4.OYUNCU: Benim bir amcam var, bu ahlak yüzünden iki yakam bir araya gelmedi diyor. Ben ahlaksız olacağım.
1.OYUNCU: Sus bakayım. Ahlaksız olursa insana sonra ne derler? Haa?... Hep beraber söyleyin bakayım, ne derler?
Koro: Ahlaksız derler.
1.OYUNCU: Gördünüz mü? İnsanın isterse milyonları olsun, ahlaksız olduktan sonra neye yarar?
Koro: Rahat eder öğretmenim!
1.OYUNCU: İnsanın vicdanı rahat olmalı. Çocuklar, ahlakın parayla pulla igisi yok. Tarihte öyle iyi ahlaklı insanlar vardır ki, açlıktan ölmüşlerdir. Ama ahlaklarına leke sürmemişlerdir.
2.OYUNCU: Öğretmenim, yani bu ahlak iyi bir şey değil galiba...
1.OYUNCU: Çok iyi şeydir. Ahlaklı insan doğru bildiği şeyi korkmadan söyler.
2.OYUNCU: Ama benim bir dayım var, doğruyu söylemiş diye partiden kovmuşlar.
1.OYUNCU: O başka şey... Ben size siyaseti söylemiyorum, ahlakı anlatıyorum. Söyle bakayım Oğuz, yalan nasıl bir şeydir?
3.OYUNCU: Eğer yutturabilirsen çok iyidir öğretmenim. Evde yalan söylemesem her gün dayak yerim.
1.OYUNCU: Ben size ne dedim? İnsan büyüklerini örnek almalı.
3.OYUNCU: Babam da yalan söylüyor öğretmenim. Alacaklı geldimi, kendini evde yok dedirtiyor.
1.OYUNCU: Çık dışarı çık, terbiyesiz.
3.OYUNCU: Öğretmenim, siz demediniz mi ahlaklı adam doğru söyler diye?
1.OYUNCU: Otur yerine... Çocuklar, ahlak son derece iyi bir şeydir. Hepiniz ahlaklı olmalısınız. Örneğin birisine söz verdiniz mi, ne olursa olsun sözünüzü tutmalısınız.
4.OYUNCU: Ama öğretmenim, babam söyledi, ama adını unuttum, birisi varmış hayatı ucuzlatacağım demiş.
1.OYUNCU: Sus bakayım... üstüne düşmeyen işlere karışma... Çocuklar, ahlak gibi iyi bir şey yoktur. Ahlak üzerine yazılan kitapları okursanız, şaşırır kalırsınız. Peygamberler bile söylüyor. Siz daha mı iyi biliyorsunuz. Ahlak çok ama çok iyi bir şeydir. O kadar iyidir ki... ahlak çok iyi şeydir. Vallahi, billahi çok iyi şeydir. Namussuzum çok iyidir.(Zil çalar) Ooooh.....
GÜNÜN ADAMININ TÜRKÜSÜ
Nedir bilmem helal, haram
Olsun yeter cepte param
O gün başta her kim varsa,
Onunladır benim aram.
Ben bu huyu bırakamam
Giden ağam gelen paşam!...
Demokratla demokratım,
Muhalifle bir kıratım.
İktidarda kim olursa
Huzurunda iki katım.
İster olgun, isterse ham,
Giden ağam, gelen paşam!...

Ben bakarım çıkarıma,
İşlemesin zararıma,
Ne isterse yapsın ama,
Dokunmasın tek karıma.
İster papaz, ister haham,
Giden ağam, gelen paşam!...

Getir Kulüp rakısını,
Oynat güzel bar kızını.
Bindiğimiz arabanın,
Söylüyoruz şarkısını.
Tirim tram, tirim tram,
Giden ağam, gelen paşam!...

NEREYE GİDİYORUZ?

3.OYUNCU: İster aydın olsun, ister halktan bir yurttaş, bugün herkesin memleketin durumunu bilmesi ve birbirine "Nereye gidiyoruz? diye sorması gerekir ki, durumumuzu açıkça bilip yurttaşlık görevimizi yapalım, gerektiğinde hükumeti de uyaralım; yurttaşlık görevi bunu gerektirir.

Ne yazık, öyle yurttaşlar biliyoruz ki, sabahleyin evlerinden çıktıklarında daha nereye gideceklerini bile bilmiyorlar. Eğer bizler, birer yurttaş olarak nereye gideceğimizi bilmezsek, hükumet nerden bilsin? Biz herşeyi hükumetten bekliyoruz. Şurası bir gerçek ki, hiçbir hükumet, ne kadar geniş polis kadrosu olursa olsun, yine de ayrı ayrı her yurttaşın nereye gittiğini bilemez. Değil mi efendim? Buna polis yetmez. Demek ki, biz emniyet makamlarına yardımcı olmak için birbirimizi izleyerek, her yurttaşın, hatta kendimizin nereye gittiğini bildirmeliyiz ki, hükumette ona göre nereye gidildiğini bilerek gereken önlemleri alsın.

Olgun kişi, nerden gelip nereye gittiğini bilendir. İşte bu nedenle, yurttaşlarımızın nereye gittiklerini öğrenmek amacıyla yaptığımız anket niteliğindeki bilimsel incelemenin sonucu çok üzücüdür. Örneğin memleketin durumunu öğrenmek için bir yurttaşımıza " Nereye?" diye sorduğumuzda bize;

2.OYUNCU: Hamama!

diye cevap vermiştir. Oysa biz, memleketin nereye gittiğini öğrenmek istiyoruz. Bir ya da birkaç yurttaş namama gidiyor diye bundan bütün memleketin hamama gittiği sonucu çıkarılamaz.

Başka bir yurttaşımız da aynı sorumuza - çok afedersiniz-

1.OYUNCU: Sana ne ulan

3.OYUNCU: Nereye?

4.OYUNCU: Elinin körüne

cevabını vermiştir. Ne acı! Yani gel de böyleleriyle demokrasiyi kur bakalım.

Bir akşam Karaköy'den Kadıköy'e giden bir vapura binmiştim. Kalabalık yolculara şöyle bir baktım da acaba içlerinden kaç kişi nereye gittiğini biliyor, diye düşündüm ve bunu öğrenmek için yolculara yüksek sesle " Nereye gidiyoruz yurttaşlar" diye sordum. Hepsi birden;

Koro: Kadıköy'e

Yazık, çok yazık. Bunun üzerine " Ben size vapuru sormuyorum, memleketi soruyorum, memleket nereye gidiyor?" diye bir daha sorduğumda ordan biri

1.OYUNCU: Memleket hiç bir yere gidemez, olduğu yerde duruyor.

Bu vurdum duymazlığın sonu nereye varacak? Nereye gidiyoruz yurttaşlar?

ÇOK KONUŞMA- HAVADAN SUDAN

3.OYUNCU: Hoş geldiniz Sadi Bey. Buyrun sizi şöyle alalım. Efendim Sadi Bey 1936'da doğdu. Evde ağlayamazdı. Hemen annesi,
2 OYUNCU: Sus!
3.OYUNCU: Diye çıkışırdı. Gülemezdi, bağıramazdı. Babası,
4.OYUNCU: Suss!
3.OYUNCU: Diye azarlardı. Misafir gelince,

2.OYUNCU: Ayıptır sus!
3.OYUNCU: Yabancı kimse yokken de evdekiler,
4.OYUNCU: Başımı dinleyeceğim, sus...!
3.OYUNCU: Yedi yaşına kadar bu böylece sürdü. İlkokula gitti, derste bir şey soracak olsa öğretmeni,
2.OYUNCU: Sus bakayım!
3.OYUNCU: Diye çıkışırdı.Derse kalksa,
2.OYUNCU: Ne sorulursa onu söyle, çok konuşma!
3.OYUNCU: On iki yaşına kadar da böylece sürdü. Orta okula gitti. Müdür,
4 OYUNCU: Söz gümüşse, sükut altındır.
3.OYUNCU: Vecizesini öğretti. Türkçe öğretmeni,
2.OYUNCU: İki dinle bir söyle... Bak iki kulak bir ağız var.
3.OYUNCU: Dedi. On beş yaşına kadar böylece sürdü. Liseye gidiyordu. Burada öğrendiği en güzel şey " Essükutu hayrün mineddırdır" sözü oldu. Yani susmak dırdırdan hayırlıdır. Üniversiteye girdi evde,
4.OYUNCU: Büyüklerin yanında konuşulmaz!
3.OYUNCU: Diye öğretiyorlardı. Annesi,
2.OYUNCU: Söz büyüğün, sus küçüğün!
3.OYUNCU: Diyordu. Profesör bir gün ona,
4.OYUNCU: Dilini tut !
3.OYUNCU: Demişti. Yirmi üç yaşına kadar böylece sürdü. Askere gitti, onbaşısı,
4.OYUNCU: Sus len!
3.OYUNCU: Çavuş,
2.OYUNCU: Dırlanma!
3 OYUNCU: Yüzbaşı,
4.OYUNCU: Pısss, Sısss!
3.OYUNCU: Karakola çağırdılar. Polis,
2.OYUNCU: Çok konuşma!
3.OYUNCU: Komiser,
4.OYUNCU: Kes lan..!
3.OYUNCU: İşe girdi. Arkadaşları,
4.OYUNCU: Şişşşt!
3.OYUNCU: Derlerdi.
4.OYUNCU: Aman sus, aman başın derde girer, aman haa!
3.OYUNCU: Evlendi. Karısı,
2.OYUNCU: Aman sus sen karışma!
3.OYUNCU: Derdi. Sonra çocukları oldu, büyüdü çocukları,
2.OYUNCU: Sen sus baba!
4.OYUNCU: Çakmazsın bu işlerden...
3.OYUNCU: Demeye başladılar. Şimdi Sadi bey 60 yaşında.

1.OYUNCU: Aman dikkat edin, birisi size havalar nasıl diye sorarsa, hemen ordan kaçın. Çünkü söze böyle hava ile başlıyorlar, insanı dalgaya getirip sonra adamın başını belaya sokuyorlar. Aman haa! Geçen gün on gün kadar oluyor, her zamanki gibi Erenköy'den bindim trene. Adamın biri geldi yanıma oturdu.

4.OYUNCU: Havalar da çok sıkıntılı gidiyor.

1.OYUNCU: Ben böyle sırnaşık heriflerden hoşlanmam, hiç sesimi çıkarmadım.

4.OYUNCU: Havada sıkıntı var dii mi, beyefendi?

1.OYUNCU: Büsbütün susmak da terbiyesizlik olacak. Evet. Allah beni kahretsin başka bir laf dedimse.

4.OYUNCU: Bu yıl hiç yağmur yağmayacak galiba.

1.OYUNCU: Evet. Hayır denir mi birader? Yağmur yağmayacak galiba diyor. "Hayır yağmur yağacak galiba" mı diyeyim? Yağmur yağar mı yağmaz mı, ne bilirim ben? Derken adam lafa susuzluktan başladı.

4.OYUNCU: Su sıkıntısı var... Çok kötü...

1.OYUNCU: Bende ses yok.

4.OYUNCU: Değil mi efendim, su sıkıntısı var?

1.OYUNCU: Evet

4.OYUNCU: Yağmur yağmayınca kıtlık olur, bu yıl kıtlık var. Anadolu kavruluyormuş, öyle değil mi efendim?

1.OYUNCU: Evet Birde beni durmadan sözlerini tasdike zorluyor.

4.OYUNCU: Yine dışarıdan buğday almaya mecbur olacağız.

1.OYUNCU: Hiç sesimi çıkarmadım.

4.OYUNCU: Alacağız değil mi beyefendi?

1.OYUNCU: Ben ticaret bakanı mıyım kardeşim, buğday alırız, arpa alırız bana ne?

4.OYUNCU: Alacağız değil mi efendim?

1.OYUNCU: Evet.

4.OYUNCU: Böyle idare olmaz. Hükumet bu işi idare edemiyor.

1.OYUNCU: Havadan hükümete geldik. Bak nereden nereye!

4.OYUNCU: Hükumet idare edemiyor değil mi efendim?

1.OYUNCU: İşin ucu hükumete dayanınca ben bu sefer "Evet" bile demedim. Hadi havayı anladık, suya da anladık...

4.OYUNCU: Öyle değil mi?

1.OYUNCU: Evet demesem bir dirsek daha atacak.

4.OYUNCU: Her şey günden güne pahalılanıyor, bu milletin hali ne olacak?

1.OYUNCU: Evet

4.OYUNCU: Sonumuz felaket.

1.OYUNCU: Aaa, gittikçe işi azıtıyor.

4.OYUNCU: Dii mi efendim?

1.OYUNCU: Evet

4.OYUNCU: Öyle dii mi beyefendi?

1.OYUNCU: Evet. Cevap vermesem, burnumun üstüne bir yumruk indirecek. Gözüm dışarıda, bir türlü de Haydarpaşa'ya gelemiyoruz ki, adam beni pencerenin dibine sıkıştırmış, durmadan sayıp döküyor.

4.OYUNCU: Dii mi efendim?

1.OYUNCU: Evet.

4 OYUNCU: Öyle dii mi beyefendi?
1.OYUNCU: Evet. Yatırsa dövse daha iyi. Efendime söyleyeyim, biz böyle sille tokat dirsek, muşta, yumruk derken Haydarpaşa'ya geldik çok şükür. Tren durunca, adam kalabalıkta gözden kayboldu. Ben de vapura doğru gidiyorum, omuzuma bir el dokundu. Baktım polis.
3.OYUNCU: Bir dakika, karakola kadar geleceksiniz.

1.OYUNCU: Karakola gittik. Bir de baktım, bana boyuna "Dii mi beyefendi?" diye soran adam orada , sırıtıp duruyor. Trende karşımızda oturan yolcu da orda.
3 OYUNCU: Bu adam senden davacı.
1.OYUNCU: Aaaa, hem adamın her dediğine "evet" de hem de senden davacı olsun. Hiç duydunuz mu böyle bir şey?
4.OYUNCU: Bu adam, böyle idare olmaz, hükumet bu işi idare edemiyor dedi, konuyu havadan, su sıkıntısından hükumete getirdi.
1 OYUNCU: Ama bunları ben söylemedim ki kendisi söyledi.
2.OYUNCU: Evet bu söyledi. Bu da evet evet diye bunun her söylediğini tasdik etti.
4.OYUNCU: Ben onun ağzını aramak için mahsustan söyledim onları.
1.OYUNCU: Aaaaaa! Yani evet dediğim için arada ben güme gidiyorum. İfademizi aldılar filan. Şimdi mahkemeye gideceğiz. Yahu diyorum, bu adam durup dururken beni neden şikayet etti. Karakoldan çıkınca bir köşeye çekip sordum: "Nedir bu, ne oluyor?"
4.OYUNCU: Sen evet derken, gönüllü gönüllü evet demiyordun. Beni şikayet edeceksin diye korktum. Ben senden önce davranıp trenden iner inmez karakola koştum.
1.OYUNCU: Peki be birader, hem bu kadar korkuyorsun, hem de niye öyle atıp tutuyorsun, ileri geri konuşuyorsun?
4. OYUNCU: Ne yapayım kendimi tutamıyorum, yok elimde değil.
1.OYUNCU: Onun için aman dikkat edin... Şimdi artık hiç kimse kendini tutamıyor. İçini dökecek birini arıyor. Önce yanındakine havadan anlatmaya başlıyor, sonra sudan...Derken sonu işte böyle oluyor. Anladınız mı? Birisi size "Havalar nasıl" diye sorarsa hemen ordan kaçın. Yoksa başınız benim gibi belaya girer.
NUTUK ÇEKEN HAYVAN
2.OYUNCU: İnsanlar yüzyıllar boyu, kendilerinin hayvan olduklarını ispata uğraşmışlar, bu iş için filozoflar, bilginler seferber olmuşlardır. Felsefe tarihine adı altın harflerle yazılı filozaflardan kimi "insan gülen hayvandır", bilim dünyasını yaratan bilginlerden kimi de "insan içtimai bir hayvandır" demiştir.
Sanki filozoflar ve bilginler, insanın hayvanlığını yüzüne vurmaktan başka yapacak iş bulamamışlar gibi, insanın " gülen", " düşünen" ya da "içtimai" bir hayvan, ama mutlaka bir hayvan olduğunu ispat için yıllarca çalışmışlar, eserler vermişlerdir.
Bilginler, insanları hayvanlardan ayırt etmeye çok çalışmışlar, bütün çabalamaları sonunda insana " hayvan-ı kamil" diye bir hayvan adı takmaktan ileri gidememişlerdir. Bazısı da "hayvan-ı natık" yani "konuşan hayvan" diye insanları temize çıkarmaya çalışmıştır.
Ne olursa olsun, görüyorsunuz ki, insanların en seçkini olan filozoflar, bilginler bile bütün çabalamaları sonunda, ister "hayvan-ı natık" ister "hayvan-ı kamil" desinler, ne kendilerini, ne de bizleri, hayvan olmaktan kurtaramamışlardır.
Gülen hayvan, içtimai hayvan, konuşan hayvan olan insanla, öbür hayvanlar arasında mutlaka bir fark aranırsa, kendimiz için şöyle diyebiliriz: "İnsan hayvanların yüksek sosyetesine mensuptur." Daha bilimsel bir deyimle, "hayvanların yüksek sosyetesine mensup olanlarına insan denir."

Bu kısa başlangıçtan sonra, hayvanların sınıflandırılmasına geçebiliriz. Hayvanlar ikibuçuk büyük gruba ayrılır. Birinci grupta, tek hücreliler yani kiracılar vardır.İkinci grupta çok hücreliler yani ev sahipleri bulunur. İkibuçukuncu grupta da, hücresizler, yani ipiyle kuşağı, nerde akşam orda sabahı edenler vardır.

Şimdi biz en büyük ve en geniş hayvan sınıfı olan çok hücrelileri ayıralım. Çok hücreliler üçe ayrılır: Memeliler, enseliler, göbekliler... Memeliler de üçe ayrılır: Sarkık memeliler, sütyenliler, takma memeliler.

Enselilerle göbekliler de şu cinslere ayrılır: Kadillaklı göbekliler, dört ayağı üstüne düşenler, yerden bitenler, parazitler... Yüzenler ve sülüklerde bu gruptadır.

Tek hücreli hayvanlar, sözünü bile etmeye değmezlerse de, onları da şöyle bir gözden geçirelim. Tek hücreliler, yani kiracılar, eskiden "zevahif " denilen "sürüngenler, sürüklenenler, sürünenler ve sürüm sürüm sürünenler" olmak üzere dört büyük sınıfa ayrılırlar.

Yukarıda hayvanların vücut yapılışları bakımından ayrımlarını gördük. Bilginler, hayvanları yaşayışlarına göre de şöyle ayırmışlardır: Et yiyenler, ot yiyenler, halt yiyenler, para yiyenler, ziftin pekini yiyenler, boşanıp semerini yiyenler, birbirlerini yiyenler, kendini yiyenler, başını yiyenler... Hayatımızı dikkatle incelersek, yukarıda ayrımlarını yaptığımız hayvan sınıflarından birinin içine girdiğimizi kolaylıkla anlarız.

İnsanların hayvan olduğunu ispata çalışan bilginler içinde en doğrusunu insana "hayvan-ı natık" diyenler söylemiştir. Gerçekten de, bunca çekilen nutuklara bakılırsa insanların nutuk çeken "hayvan-ı natık" yani konuşan hayvan olduğu anlaşılır.

Tanrı hepimizi birbirimizin çiftesinden korusun!

GARBA AÇILAN PENCERE

2.OYUNCU: İlk nutkumu on dokuz yaşındayken Müftü için yazmıştım. Bizim orası küçük yer, taşra ili. Küçük yerde büyük görünmek kolay oluyor.Ben de daha lisenin onuncu sınıfındayken, ilin tek gazetesine başyazılar yazmaya başlamıştım. Herkes "Kalemi kuvvettli maşallah" diyordu.Liseyi bitirdiğim yıldı. Bizim ile demiryolu ulaştı. İlk tren gelecek. Herkeste bir hazırlık bir hazırlık. Müftü Efendi bizim uzaktan akrabamız olur. Bana bir haber gönderdi.

3.OYUNCU: Aman bir nutuk yazsın, trenin geldiği gün okuyacağım.

2.OYUNCU: Müftü efendi çok sayılan bir bilgin kişi. Bütün kent halkı müftü efendiyle övünürdük. Vali, belediye başkanı filan, bunların hepsi Müftü Efendi'den çok sonra gelir. İşte bu denli önemli kişi olan Müftü Efendi'nin, şehrimize ilk trenin gelişi günü yapılacak törende bir nutuk söylemesi gerekiyordu. O da bu çok önemli nutku yazma görevini bana vermişti. Bu işin ağırlığı altında ezildim. Çok sıkı çalışarak üç günde bir nutuk hazırladım. Müftü Efendi'ye amcamla gönderdim. Trenin ilk gelişi günü büyük tören yapıldı.

3.OYUNCU: Tren, garba açılan bir penceredir. Bu pencereden ziya girecek, yalnız ziya değil, başka şeylerde girecek. Medeniyet tekerleklerin üstüne binerek bize kadar geldi. Tekerlek ne demektir? Tekerlek, medeniyetin ayağıdır. Tekerlek olmasaydı, dünyada hiçbirimiz olamazdık. Biz bugün tekerleklerin sayesinde ilerliyoruz. Şu tünele, şu dağların içine açılmış deliklere bakınız. Şu gördüğünüz delikten neler doğacak neler. Nurlu istikbal bizimdir. Bu bir hazinedir. Eline geçirdiğin bu hazineyi iyi kullan hemşeri. İyi kullanırsan çok para kazanırsın. Zengin olursun itibarın artar.Tekerlekler raylar üzerinde kayacak. İşler eskisi gibi zor değil. Her seferi seni zengin edecek hemşehri. Kaç sefer olursa o kadar karlısın.İş yol açılıncaya kadardı. Bir kere yol açıldı ya artık bütün hemşehrilerimiz bu yolun üstünden kolaylıkla gidip gelecektir. Mallarımızın değeri artacaktır. Sende malının değerini , kadrini bil.Cumhuriyet sayesinde önümüze gelen bu malın kıymetini bilelim. Binerken, üstüne basarken, içine girerken titremeliyiz. Dikkatli binmezsek bozulur, sonra bizden

başkaları kullanamaz. Elin yabancının malı değil ki hor kullanalım, kendi malımız. Bütün hemşehrilerimizin, hepimizin ortak malı.
2.OYUNCU: O günden sonra nerede bir tören bir toplantı olsa Müftü Efendiyi nutuk söylemeye çağırdılar. Müftü Efendi de her gittiği yerde, hep o nutku tekrarlayıp durdu. Yalnız nutkun içinden "tren " kelimesini çıkarıyor, geri kalanlarını olduğu gibi söylüyordu.

3.OYUNCU: Cumhuriyet bayramı garba açılan bir penceredir.
Kereste fabrikası garba açılan bir penceredir.
...bakanımız garba açılan bir penceredir.
2.OYUNCU: Ziya adında bir akrabamız var. Babası çok zengin. Bunlar İstanbul'dan bir gelin getirdiler. Görülmemiş, duyulmamış bir düğün yapıldı. Biz de gittik. Aile çok mutaassıp, ama son derece mutaassıp... Kadınlarla erkekler ayrı odalarda yemek yiyoruz. Ne de olsa gelin İstanbul'lu olduğundan, yemekten sonra kadın erkek hep bir araya toplanıldı.Müftü efendiye konuşması için rica edildi.
3.OYUNCU: Muhterem hemşehrililerim. Yeni kurulan bu yuva garba açılan bir penceredir. Bu pencereden ziya girecek, yalnız ziya değil başka şeylerde girecek. Medeniyet, nur gibi medeniyet tekerleklerin üstüne binerek bize kadar geldi.Onu hepimiz kucaklayıp bağrımıza basacağız, çünkü o hepimizindir. İşte karşınızda tekerlek. Tekerlek ne demektir? Tekerlek olmasaydı, dünyada hiçbirimiz olamazdık. Tekerlek medeniyettir. Biz bugün tekerleğe, medeniyetin tekerleğine kavuştuk. Şu tünele bakınız. Bu delikten neler doğacak neler. Nurlu istikbal bizimdir. Bu bir hazinedir. Eline geçirdiğin bu hazineyi iyi kullan hemşehri. İyi kullanırsan çok para kazanırsın, zengin olursun, memlekette itibarın artar. İşler eskisi gibi zor değil artık. Her seferi seni zengin edecek. Kaç sefer olursa o kadar karlısın genç hemşehri. İş bir kere yol açılıncaya kadardı. Yol açıldı ya herkes rahat rahat gidip gelecek. Arkadaş, Cumhuriyetimizin sayesinde sahip olduğumuz bu kıymetli malın değerini bilelim. Binerken, üstüne basarken, içine girerken titremeliyiz. Dikkatli binmezsek, çabucak bozulur. Başkaları istifade edemez. Yabancının malı değil ki hor kullanalım, kendi malımız.
2.OYUNCU: Üç gün sonra Ziya, İstanbul'dan getirdiği gelini geri gönderdi, boşandılar.
SELAM
4.Oyuncu: Selam Türkiyem!
2.Oyuncu: Selam!
1.Oyuncu: Selam!
3.Oyuncu: Selam!
4.Oyuncu: Gözyaşlarında gülenlerim, kahkahalarında ağlayanlarım selam!
1.Oyuncu: Keloğlanlarım,
3.Oyuncu: Nasrettin Hocalarım,
4.Oyuncu: Bektaşilerim,
2.Oyuncu: Köroğlularım, selam!
3.Oyuncu: Sizlerde gülüp,
1.Oyuncu: Ve sizlerde ağlayıp,
2.Oyuncu: Ve de sizlerde düşünüp,
4.OYUNCU: Ve de sizlerde kızan insanlarım selam...
3.OYUNCU: 1 Mayıslarım, 23 Nisanlarım, 30 Ağustoslarım selam...
2.OYUNCU: Dört yıl "muvazzaf", üç yıl "ihtiyat", iki yıl "redif" askerliği yapıp, son "müztahfız" askerliğinden bir daha Annaç köyüne dönemeyen büyükbabamın yattığı bilinmez toprağa selam.
E. Koro: Türkülerdeki Türkiyeme selam.
Yüzbaşılar, yüzbaşılar

Tabur taburu karşılar
Sabah olup gün değişir
Yatan şehitler ışılar.

2.OYUNCU: Işıl ışıl şehitlerim selam.

1.OYUNCU: "Mal sahibi mülk sahibi, hani bunun ilk sahibi" diye soranlara selam.Mülkü "Çanakkale içinde bir kırık desti" olanlara, "Analar babalar umudu kesti!" diyenlere selam."Çanakkale içinde vurdular beni"; beni de sizinle... "Ölmeden mezara koydular beni"; beni de sizinle... Selam sizlere...

3.OYUNCU: "Uryan geldim, gene uryan giderim
Ağır çiftim, döner harmanım mı var?
Can alıcı gelmiş, canım almaya
Benim can vermeye, dermanım mı var?"
Dermanı tükenenlere selam...

4.OYUNCU: "Burası Muş'tur
Yolu yokuştur
Giden gelmiyor
Acep ne iştir?"
Gidip de gelmeyenlere, geride bekleyenlere selam...
"Kışlanın önünde redif sesi var
Bakın çantasında acep nesi var."
Selam, selam gidip de gelmeyenlere!

2.OYUNCU: Çarşamba'yı sel alır, bir yar seversin el alır...Eli böğründe kalmışlarım, selam! Ağlayıp gözden olanlar, dövünüp dizden olanlar, selam! "Tutunacak dal mı verdin?" diyenlere, "Ne'm alacak Felek benim?" diye soranlara selam!

1.OYUNCU: "Kimi vergi, kimi sorgu yazıyor
Can dayanmaz, kul canından beziyor."
Canından bezmişlerim benim, selam!

2.OYUNCU: "Dağlar padişahın, ferman bizimdir." diyenlerim selam!

3.OYUNCU: Birinin yiyip, bininin baktığı, ama yine de kıyametin kopmadığı yurdum, karınları aç, gözleri tok insanlarım, selam!

4.OYUNCU: "Akıl almaz şu feleğin işine,

1.OYUNCU: Ağa olmak, paşa olmak boşuna

2.OYUNCU: Gelir bir taş değer bigün başına

3.OYUNCU: İnsanoğlu baki değil devrilir!"

Koro: Bütün devrilmişlere, bütün devrileceklere selam!

1.OYUNCU: "Ankara'nın taşına bak!" Ankara'nın taşına selam! "Gözlerimin yaşına bak " Göz yaşlarına selam. " Şu feleğin işine bak." Gözün kör ola felek, sana da selam.

2.OYUNCU: " Söyleyin anama anam ağlasın, anamdan gerisi yalan ağlasın..." Anaları ağlayanlara selam! " Boşuna çığnemişim, yalan dünyayı. " diye kaygılananlara selam!

3.OYUNCU: " Oltu'dan girdik Sarıkamış'a
Akıl almaz orada yatan üleşe,
Askeri kırdırdı Enveri Paşa.."
Kırılanlara selam!
" Kore nere bura nere ? "
Selam, selam nişanlara, selam madalyalara...

4.OYUNCU: " Hapisane çeşmesi yandan akıyor yandan

Mapusluk bişey değil, ayrılık var biyandan"
Ayrılmışlara, ayrılacaklara selam!
Koro: Şairlerine düşman... Yavrularının en değerlilerinin başını ezen yurdum selam!
1.OYUNCU: Bir zaman frank, bir zaman mark pazarı, bir zaman sterlin, bir zaman dolar pazarı olan yurdum, selam!
Koro: Kendi kendisinin olamamış Türkiyem, selam!
1.OYUNCU: Dokuz köyden kovulanlarına , onuncu köyün kapılarını kapatan Türkiyem selam!

4.Oyuncu: Bir umudu şu dağın ardındaki öbür dünyada kalmış insanlarım selam!
2 OYUNCU: Denize düşenlerinin yılana sarıldığı ülkem halkı, selam!
3.OYUNCU: Bu yeryüzü, yeryüzü olalı beri, yeryüzünde kendiliğinden her ne varsa, onları satan ülkem;
1.OYUNCU: Tütün
2.OYUNCU: ve fındık
4.OYUNCU: ve palamut
3.OYUNCU: ve deri
2.OYUNCU: ve barsak
4.OYUNCU: ve pamuk
1.OYUNCU: ve salyangoz
3.OYUNCU:ve insan gücü
1.OYUNCU: ve delikanlılarının
2.OYUNCU: ve gençkızlarının alınterini
4.OYUNCU: ve göznurunu
3.OYUNCU: ve gözyaşını
1 OYUNCU: ve kanını
4.OYUNCU: ve iliğini...
3.OYUNCU: İsa dan önceki yirminci yüzyılı satıp, İsa dan sonraki yirminci yüzyılı satın almakta olan Türkiyem, selam!
4.OYUNCU: Atom çağını, elden aldığı lüks arabaya "Maşallah" asarak yaşayan yurdum, selam!
1 OYUNCU: Emeğinin terinden süzülmüş altınları verip Kabe' den zemzem getirenlere selam!
3.OYUNCU: "Bizden selam olsun Bolu Beyine!"
2.OYUNCU: Derebeyine,
4.OYUNCU: Beylerbeyine!
Koro: Toprak ağalarına, çamur ağalarına, su, deniz ve hava ve yer ve gök ağalarına, apartman ağalarına, para ağalarına, fabrika ağalarına , basın ağalarına, selam!
1.OYUNCU: Ve emicem Yusuf hanesine ve emmioğullarım Zeynel ve Kazım ve Memet efendilere
2.OYUNCU: Ve muhtar emicem ve köyümüz öğretmenine,
4.OYUNCU: Ve de hanesine ve de berber Ismıyl'a,
3.OYUNCU: Ve de kahveci Mırat'a ve de Alefendi'ye
Koro: Ve de bu mektubumu okuyan ve dinleyen efendilere selam ederim!
